

A cserkész emelkedjék az átlagember fölé/ »Legyen emberebb emberré, és magyarabb magyarrá. Mégpedig nem kényszerből, nem parancsszóra, hanem meggyőződésből és önkéntes munkával, vagyis legyen Krisztust követő ember.« A cserkészlet nagy nevelő hatására nemes lelkesedéssel és mély meggyőződéssel mutat rá szerzőnk s ezért értékes tanulmányát első-sorban a cserkészlet híveinek ajánlom figyelmébe.

Tóth Antal.

Gerber Alajos és Romhányi István: A szavalókórus. Elméleti és gyakorlati kézikönyv. Budapest, é. n. kis 8-r., 40 lap.

A szavalókórus nem újabb színezése a szavalásnak, hanem szerves, önálló és öncélú művészet. A többi előadási módtól abban is különbözik, hogy benne a tömeg összetett, kollektív lényvé olvad. A szavalókórus tehát nemcsak a tömeg művészete — írják a kis könyv szerzői, — hanem maga a tömegművészet.

Nyilvánvaló az erős nevelői gondolat, mely azokat mozgatja, akik az egyént a közösség munkateljesítményének művészi fokozására igyekeznek ránevelni. Ennek eszköze — ez esetben — a szó, a hang, a tömegek hangja, ami különösen alkalmas arra, hogy a hazafias (politikai) érzület dinamikus átélésére készítse azokat, akik előadásában résztvesznek, erős társadalmi kapcsolatokat létesítve a szavalókórus tagjai között. Szerepe hasonló ugyan az énekkarokéhoz, de ott jó énekhang, zenei alaptudás szükséges, míg itt az adottságok inkább megszerezhetőek, s a szöveg, erősebb hangsúlyt nyerve, a meggyőzésben is nagyobb szerepet játszik. Könyvünk a szavalókórusnak ezt a politikai nevelésben tapasztalt jelentőségét, érthetetlenül, alig érinti. Egyébként jól összeállított utasításokat ad a létszámról, a szavalókórus fajairól, társadalmi és nemi összetételéről, a hangnemszerinti szervezésről, a szólisták alkalmazásáról, a szövegtanulás és próbák módjáról, a kórus felállításáról és természetesen legrészletesebben szól magáról a művészi előadásról. Túlmenni azonban szerzők a szerepükön, amikor előírják, hogy milyen verselésben írjanak a költők szavalókórus-szövegeket, verseket. Elvünk, hogy előadásra sose *irassunk* verset, hanem *válogassunk*. Ez a felfogás elvágja a kisvárosi vagy egyesületi műkedvelők becsvágyát. Kár, hogy a költői művek átírására, szerepezésére nem igen kaphat olvasó szempontokat, holott ez nem pusztán széttagolása a versnek, hanem a költői művet újra átélő hangszerelő művészet. A közölt egyetlen vezérszöveg (partitúra)-példa szerint szerzőink is inkább a szöveg széttagolásában látják feladatukat és a hangszerelés művészeibb megoldásait még nem gondolták végig (pl. szavalókánon, kísérorok).

Nevelői feladatukkal azonban tisztában vannak és könyvecskéjük igen alkalmas a szavalókórus megvalósításához kedvet érő iskolai vagy egyesületi karvezetők munkájának elindítására.

Dobos László,